

ZAKON O POREZU NA DOHODAK

I. TEMELJNE ODREDBE

Opće odredbe

Članak 1.

- (1) Ovim se zakonom propisuje način utvrđivanja i plaćanja poreza na dohodak fizičkih osoba u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).
- (2) Pripadnost prihoda od poreza na dohodak fizičkih osoba utvrđuje se prema posebnim propisima.

2. Porezni obveznik

Članak 2.

- (1) Obveznik poreza na dohodak je rezident Federacije i nerezident koji ostvaruje dohodak, i to:
- rezident koji ostvaruje dohodak na teritoriju Federacije i izvan teritorija Federacije,
 - 2) nerezident koji obavlja samostalnu djelatnost putem stalnoga mjesa poslovanja na teritoriju Federacije,
 - 3) nerezident koji obavlja nesamostalnu djelatnost na teritoriju Federacije,
 - 4) nerezident koji ostvaruje prihod na teritoriju Federacije od pokretne i nepokretne imovine, autorskih prava, patenata, licencija, ulaganja kapitala, ili bilo koje druge djelatnosti koja rezultira ostvarenjem prihoda koji je oporeziv prema ovome zakonu.
- (2) Kada više fizičkih osoba zajednički ostvaruju dohodak, porezni je obveznik svaka fizička osoba posebice i to za svoj udjel koji ostvari u tako ostvarenome dohotku.
- (3) Rezidentom Federacije u smislu ovoga zakona smatra se:
- fizička osoba koja ima prebivalište na teritoriju Federacije,
 - fizička osoba koja na teritoriju Federacije neprekidno ili s prekidima boravi 183 ili više dana u bilo kojem poreznom razdoblju,
 - fizička osoba koja ima prebivalište u Federaciji, a po osnovi obavljanja nesamostalne djelatnosti izvan područja Federacije ostvaruje prihode iz federalnoga proračuna i/ili proračuna Bosne i Hercegovine.
- (4) Nerezidentom, u smislu ovoga zakona, smatra se fizička osoba koja na teritoriju Federacije boravi manje od 183 dana.
- (5) Pod stalnim mjestom poslovanja podrazumijeva se mjesto gdje je djelatnost registrirana.

3. Fizičke osobe koje ne podliježu oporezivanju

Članak 3.

- (1) Obvezi obračunavanja i plaćanja poreza na dohodak ne podliježu sljedeće fizičke osobe koje imaju prebivalište na teritoriju Federacije:
- voditelji stranih diplomatskih misija,
 - osoblje stranih diplomatskih misija i članovi njihovih kućanstava, ukoliko nisu državljeni Bosne i Hercegovine,
 - voditelji stranih konzulata i konzularni dužnosnici ovlašteni da obavljaju konzularne dužnosti i članovi njihovih kućanstava ukoliko nisu državljeni Bosne i Hercegovine,
 - dužnosnici i stručnjaci programa za tehničku potporu Organizacije ujedinjenih naroda i njezinih specijaliziranih agencija, ukoliko nisu državljeni Bosne i Hercegovine,
 - profesionalni konzuli, pripadnici konzulata i osoblje konzulata, ako su te osobe pripadnici države koja ih je poslala, počasni konzuli stranih država za primanja koja dobivaju od države koja ih je imenovala za obavljanje konzularnih dužnosti, ako nisu državljeni Bosne i Hercegovine,
 - fizičke osobe koje rade kao posluga u stranim diplomatskim i konzularnim predstavništvima i međunarodnim organizacijama, ukoliko nisu državljeni Bosne i Hercegovine, i to

na dohodak koji ostvare od svoje države ili međunarodne organizacije po osnovi plaće i drugih nadoknada za svoju diplomatsku, konzularnu i druge aktivnosti.

(2) Oporezivanju ne podliježu fizičke osobe - rezidenti Federacije koje se nalaze u radnome odnosu s Uredom visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu (Office of the High Representative - OHR).

4. Predmet oporezivanja

Članak 4.

Porezom na dohodak oporezuju se dohoci koje porezni obveznik ostvari od:
nesamostalne djelatnosti,
samostalne djelatnosti,
imovine i imovinskih prava,
ulaganja kapitala,
sudjelovanja u nagradnim igrama i igrama na sreću.

5. Prihodi koji se ne smatraju dohotkom

Članak 5.

Prihodi koji se, u smislu ovoga zakona, ne smatraju dohotkom su:
prihodi po osnovi sudjelovanja u raspodjeli dobiti gospodarskih društava (dividende ili udjeli),
mirovina rezidenta, bilo da je stečena u inozemstvu ili u Bosni i Hercegovini,
potpore i druga primanja ostvarena po osnovi posebnih propisa o pravima ratnih vojnih invalida i civilnih žrtava rata, osim plaće,
4) socijalne potpore,
5) dječji dodatak i novčana sredstava za opremu novorođenčeta,
6) nasljedstva i darovi, na koje se porez plaća po drugim federalnim ili kantonalnim propisima,
7) prihodi od prodaje imovine rabljene u osobne svrhe,
8) nadoknada štete u slučaju elementarnih nepogoda,
9) osiguranje ili druga naknada štete načinjene na imovini, u iznosu koji je rabljen za zamjenu ili popravak oštećene imovine,
nagrade osvojene, odnosno dobivene u novcu, stvarima i/ili pravima za pokazano znanje u kvizovima i drugim sličnim natjecanjima,
prihodi uposlenika po osnovi naknada, potpora i/ili nagrada, isplaćeni od poslodavca za jedno porezno razdoblje, najviše do iznosa utvrđenog posebnim propisom (zakonom, uredbom, kolektivnim ugovorom i dr.),
12) nagrade za izuzetna dostignuća u oblasti obrazovanja, kulture, znanosti i dr. koje dodjeljuju državni organi povodom obilježavanja značajnih datuma.

6. Prihodi na koje se ne plaća porez na dohodak

Članak 6.

Porez na dohodak ne plaća se na:

1) prihode po osnovi naknada za vrijeme neuposlenosti i sprječenosti za rad koji su isplaćeni na teret izvanproračunskog fonda,
prihode invalidnih osoba koje su uposlene u gospodarskom društvu, ustanovi ili radionici za radno i profesionalno osposobljavanje i rehabilitaciju invalida,
prihode po osnovi naknada za tjelesna oštećenja, umanjenu radnu sposobnost i naknada za pretrpljene neimovinske štete,
prihode po osnovi naknada šteta uposlenicima po osnovi posljedica nesreće na radu,
prihode po osnovi nagrada članovima Akademije znanosti i umjetnosti Bosne i Hercegovine, i nagrada za tehničko-tehnološke inovacije,
naknade osuđenim osobama za vrijeme odsluženja kazne u odgojno - popravnim, odnosno kazneno-popravnim ustanovama,
prihode po osnovi stipendija učenika i studenata na redovitom školovanju,
prihode koje ostvare učenici i studenti putem učeničkih i studentskih udruga tijekom jedne kalendarske godine, do

iznosa četiri prosječne mjesecne plaće uposlenih u Federaciji, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnoga zavoda za statistiku,
nagrade učenicima i studentima osvojene na natjecanjima u okviru obrazovnoga sustava i organiziranim školskim i visokoškolskim natjecanjima,
dubitci ostvareni sudjelovanjem u nagradnim igrama koje organiziraju gospodarska društva u propagandne svrhe, a koji se isključivo odnose na proizvod ili paket proizvoda iz vlastitog proizvodnog assortimenta, ukoliko tržišna vrijednost takvog dobitka ne prelazi iznos od 1.000,00 KM;
naknade plaća isplaćene osobama za vrijeme trajanja prekida posla za koji uposlenik nije kriv,
prihode po osnovi kamate na štednju u bankama, štedionicama i štedno-kreditnim zadružama, bankovnim računima (žiro-račun, devizni računi i dr.) i kamate na državne obveznice.

7. Osnovica poreza na dohodak

Članak 7.

- (1) Osnovicu poreza na dohodak rezidenta predstavlja razlika između ukupnih oporezivih prihoda stečenih u jednom poreznom razdoblju i ukupnih odbitaka koji se mogu priznati u vezi sa stjecanjem tog prihoda (preneseni gubitak, rashodi nužni za stjecanje tog prihoda i osobni odbitak).
- (2) Osnovicu poreza na dohodak nerezidenta iz članka 2. stavak (1) toč. 3) i 4) ovoga zakona predstavlja isplaćeni dohodak.
- (3) Prihodi i rashodi na osnovi kojih se utvrđuje oporezivi dohodak utvrđuju se po načelu blagajne.

8. Porezno razdoblje

Članak 8.

- (1) Porez na dohodak utvrđuje se i plaća za kalendarsku godinu (u dalnjem tekstu: porezno razdoblje).
- (2) Porezno razdoblje može biti kraće od kalendarske godine u slučaju ako:
 - 1) rezident tijekom kalendarske godine postane nerezident ili obratno,
 - 2) prema odredbama ovoga zakona, postaje ili prestaje rezidentu svojstvo poreznog obveznika.
- (3) U slučajevima iz stavka (2) ovoga članka prava iz ovoga zakona računaju se u korist poreznog obveznika na pune mjesecе.

9. Stopa poreza na dohodak

Članak 9.

Porez na dohodak plaća se po stopi od 10%.

II. UTVRDJIVANJE DOHOTKA

A. Dohodak od nesamostalne djelatnosti

Članak 10.

- (1) Prihodom od nesamostalne djelatnosti smatra se: bruto-plaća koju uposleniku isplaćuje poslodavac po osnovi ugovora o radu, odnosno radnoga odnosa ili daje u dobrima, koristima, protuuslugama i/ili u vidu premija i drugih prihoda, za rad obavljen po njegovim uputama, osim prihoda iz čl. 5. i 6. ovoga zakona.
- (2) Oporezivim prihodima od nesamostalne djelatnosti smatraju se i:
dodatni prihodi po osnovi naknada, potpora i sl. koje poslodavac isplati uposlenicima iznad iznosa utvrđenih posebnim propisima (zakonom, uredbom, kolektivnim ugovorom i dr.),

plaće koje umjesto poslodavca isplati druga osoba,
svi drugi prihodi po osnovi i u svezi s nesamostalnom djelatnošću.
(3) Koristi koje su primljene po osnovi nesamostalne djelatnosti ulaze u dohodak, i to:
korištenje vozila i drugih sredstava za osobne potrebe,
smještaj, hrana kao i korištenje drugih dobara i usluga koji su besplatni ili po cijeni nižoj od tržišne cijene,
odobreni beskamatni krediti ili krediti s kamatnom stopom nižom od tržišne kamatne stope,
izmirivanje osobnih troškova od poslodavca,
izmirivanje ili oprost dužničke obvezе od poslodavca.
(4) Prihodi koji ne ulaze u dohodak od nesamostalne djelatnosti i koji ne podliježu oporezivanju su:
potpora za gubitke nastale kao posljedica elementarnih nepogoda i potpore po osnovi ozljeda i bolesti koje isplaćuje
poslodavac uposleniku ili članu njegove obitelji, isplaćene do visine utvrđene posebnim propisima,
hrana koju poslodavac osigurava uposlenicima u svojim prostorijama, do vrijednosti naknade za topli obrok, utvrđene
posebnim propisima,
smještaj koji poslodavac osigurava uposleniku na mjestu gdje se obavlja djelatnost, ako je nužno korištenje smještaja
za uposlenika radi obavljanja radne zadaće,
smještaj i plaćanje troškova smještaja osiguranog za javne dužnosnike uposlene u diplomatskim i konzularnim
predstavništvima u inozemstvu, i druge naknade isplaćene do visine utvrđene posebnim propisima,
darovi koje poslodavci daju uposleniku u povodu praznika, do iznosa od 30% prosječne plaće u Federaciji za taj mjesec,
otpremnine u slučaju otkaza ugovora o radu, sukladno članku 100. Zakona o radu ("Službene novine Federacije BiH", br.
43/99, 32/00 i 29/03) i Općem kolektivnom ugovoru.

Članak 11.

Rashodima koji se oduzimaju od prihoda prilikom utvrđivanja dohotka od nesamostalne djelatnosti smatraju se uplaćeni
obvezni doprinosi iz plaće, i to:
1) doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje (u dalnjem tekstu: MIO),
2) doprinos za zdravstveno osiguranje,
3) doprinos za osiguranje od neuposlenosti.

B. Dohodak od samostalne djelatnosti

Članak 12.

(1) Dohotkom od samostalne djelatnosti smatra se dohodak koji fizička osoba ostvari samostalnim trajnim obavljanjem
djelatnosti kojom se bavi kao osnovnim ili dopunskim zanimanjem radi ostvarenja dohotka.
(2) U dohotke od samostalne djelatnosti ubrajaju se dohotci od:
obrta i djelatnosti srodnih obrtu,
poljoprivrede i šumarstva,
slobodnih zanimanja,
drugih samostalnih djelatnosti.
(3) Slobodnim zanimanjima, u smislu stavka (2) točke 3) ovoga članka, smatraju se:
samostalna djelatnost zdravstvenih djelatnika, veterinaru, odvjetnika, notara, revizora, poreznih savjetnika,
samostalnih računovoda, inženjera, arhitekata, prevoditelja, turističkih vodiča i druge slične djelatnosti,
samostalna djelatnost znanstvenika, književnika, izumitelja i druge slične djelatnosti,
samostalna predavačka djelatnost, odgojna djelatnost i druge slične djelatnosti,
samostalna djelatnost novinara, umjetnika i sportaša.
(4) Drugim samostalnim djelatnostima, u smislu stavka (2) točke 4) ovoga članka, smatraju se:
1) djelatnost članova zastupničkih tijela vlasti,
2) djelatnost članova skupština i nadzornih odbora gospodarskih društava, upravnih odbora, stečajnih upravitelja i
sudaca porotnika koji nemaju svojstvo uposlenika u sudu,
3) povremene samostalne djelatnosti, kao što su: povremene djelatnosti znanstvenika, umjetnika, stručnjaka,
novinara, sudskih vještaka, trgovačkih putnika, akvizitera, sportskih sudaca i izaslanika i druge djelatnosti koje se
obavljaju uz neku osnovnu samostalnu ili nesamostalnu djelatnost.
(5) Dohodak ostvaren korištenjem prirodnih bogatstava zemlje i uporabom proizvoda dobivenih obavljanjem tih
djelatnosti smatra se dohotkom od samostalne djelatnosti u poljoprivredi i šumarstvu. Fizička osoba koja ostvaruje
dohodak obavljanjem poljoprivredne i šumske djelatnosti obveznik je poreza na dohodak ako je istovremeno po
osnovi ove djelatnosti i obveznik poreza na dodanu vrijednost.

1. Porezna osnovica

Članak 13.

- (1) Dohodak od samostalne djelatnosti predstavlja razliku između poslovnih prihoda i poslovnih rashoda nastalih u poreznom razdoblju.
- (2) Porezna se osnovica utvrđuje primjenom načela blagajne.

2. Poslovni prihodi

Članak 14.

- 1) Poslovnim prihodom (u dalnjem tekstu: prihod) od samostalne djelatnosti smatraju se svi prihodi stečeni iz bilo kog izvora, primljeni u gotovini, dobrima i uslugama, koji su ostvareni samostalnim ili zajedničkim obavljanjem djelatnosti, bez obzira je li fizička osoba registrirana ili ne za obavljanje te djelatnosti.
- 2) Ako je prihod ostvaren u vidu imovine (izuzev gotovine) ili usluga, iznos prihoda jednak je tržišnoj vrijednosti dobivene imovine ili izvršene usluge.
- 3) Tržišna vrijednost, u smislu stavka (2) ovoga članka, predstavlja iznos koji bi samostalni nepovezani kupac platio samostalnom nepovezanom prodavaču u isto vrijeme i na istom mjestu za ista ili slična dobra i usluge pod uvjetima fer konkurenциje.
- (4) Prihodom od samostalne djelatnosti smatraju se i tržišne vrijednosti ekonomskih dobara i usluga izuzetih i danih bez naknade ili po cijeni nižoj od tržišne cijene, a čije izuzimanje nije uslijedilo na osnovi obavljanja samostalne djelatnosti.

3. Poslovni rashodi

Članak 15.

- (1) Poslovni rashodi (u dalnjem tekstu: rashodi), koji se mogu odbiti od prihoda su troškovi plaćeni tijekom jednog poreznog razdoblja koji su u potpunosti izričito i izravno povezani s obavljanjem te samostalne djelatnosti
- (2) Rashodi koji su predmetom odbitka su i:
godišnje pristojbe ili obveze plaćene stručnim udrugama ili strukovnim komorama, ukoliko su vezani uz ekonomsku aktivnost poreznog obveznika,
naknade za ishranu za vrijeme rada (topli obrok) uposlenicima u prostorijama poslodavca u iznosu koji ne prelazi visinu utvrđenu posebnim propisima,
rashodi nastali rabljenjem automobila za obavljanje samostalne djelatnosti poreznog obveznika, uključujući gorivo i održavanje automobila,
plaćeni doprinosi za uposlenike i osobno, sukladno posebnim propisima,
troškovi nastali u svezi s izobrazbom uposlenika, kao i učenjem stranih jezika,
koristi ili naknade dane uposlenicima koje su uključene u plaće uposlenika, do propisanog iznosa,
plaćeni porez za zaštitu od prirodnih i drugih nezgoda, do visine 0,5 % od neto-plaće,
plaćeni porez na imovinu i pristojbe koje se priznaju prema ovom zakonu,
kamate na kredite i kamate na pozajmice u svrhu poslovanja,
nagrade uposlenicima isplaćene sukladno posebnim propisima,
troškovi putovanja, sukladno posebnim propisima.
- (3) Rashodi koji se priznaju u postotnom iznosu su:
oglašavanje, odnosi s javnošću i promidžbeni materijal u visini do 3 % prihoda ostvarenog u prethodnoj godini,
troškovi reprezentacije u visini do 1% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini,
sponzorstvo u visini do 1 % prihoda ostvarenog u prethodnoj godini, u svrhu potpore znanstvenih, zabavnih i sportskih aktivnosti koje se obavljaju unutar Federacije,
donacije u visini do 0,5 % prihoda ostvarenog u prethodnoj godini dane u robi, stvarima ili novcu doznačenom na žiro-račun, u kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, sportske i vjerske svrhe udrugama i drugim osobama koje djelatnost obavljaju sukladno posebnim propisima. Iznimno, donacija iznad propisanog iznosa priznaje se u cijelosti, pod uvjetom da je dana prema odlukama mjerodavnih ministarstava o provedbi i financiranju posebnih programa i akcija u svrhu općeg društvenog interesa, ali ne i za redovitu djelatnost primatelja donacije (darova).
- (4) Osobama koje ostvaruju dohodak od povremene samostalne djelatnosti iz članka 12. stavak (4) točka 3) ovoga zakona rashodi se priznaju u visini od 20% ostvarenog prihoda.
- (5) Osobama koje kao znanstvenici, umjetnici, stručnjaci, novinari i druge osobe u okviru djelatnosti iz članka 12.

stavak (4) točka 3) ovoga zakona, ostvaruju autorske naknade rashodi se priznaju u visini od 30% ostvarenog prihoda ili u stvarnom iznosu.

(6) Rashodima koji se ne mogu odbiti, smatraju se:
plaćeni porezi na dohodak u Federaciji,
novčane kazne, kamate i kazne dospjele zbog kršenja bilo kojeg zakona,
rashodi koji nisu nastali u svezi sa stjecanjem dohotka,
rashodi koji su registrirani u poslovnim knjigama za koje ne postoji dokumentacija,
premije osiguranja koje plaća poslodavac za svog uposlenika, izuzev ukoliko su premije uključene u plaću uposlenika,
rashodi nastali u svezi s poslovanjem povezanih osoba, u mjeri u kojoj prelaze tržišnu vrijednost dobara ili usluga na tržištu,
gubitak od prodaje ili prijenosa bilo koje imovine između povezanih osoba,
donacije političkim strankama.

4. Amortizacija

Članak 16.

(1) Amortizacija se može priznati kao rashod za stalna sredstva koja su unesena u popis dugotrajne imovine na način i po stopama propisanim podzakonskim aktom koji donosi federalni ministar financija (u dalnjem tekstu: ministar).
(2) Imovina koja se amortizira, a čija je nabavna vrijednost manja od 1.000,00 KM, može se odbiti u cijelosti u godini nabave, pod uvjetom da je imovina stavljena u funkciju.
(3) Nabavna vrijednost računarskog hardvera i softvera može se odbiti u cijelosti u godini nabave pod uvjetom da su stavljeni u funkciju.
(4) Amortizacija se priznaje samo na sredstva koja se koriste na teritoriju Federacije.
(5) Ministar donosi propis o načinu obračuna ubrzane amortizacije.

5. Zajedničko poslovanje

Članak 17.

(1) Ako više osoba ostvaruje dohodak zajedničkim obavljanjem samostalne djelatnosti, svatko od njih plaća porez na dio koji mu pripada od zajednički ostvarenog dohotka.
(2) Dohodak koji ostvari fizička osoba zajedničkim obavljanjem samostalne djelatnosti iz članka 12. stavak (2) toč. 1, 2) i 3) ovoga zakona utvrđuje se kao jedinstveni dohodak koji se dijeli svakom od sudionika u dohotku u omjeru koji je utvrđen međusobnim ugovorom, a ako to nije utvrđeno ugovorom, dohodak se dijeli na jednake dijelove.
(3) Dijelu dohotka ili gubitka koji pripada pojedincu po osnovi zajednički ostvarenog dohotka utvrđenog na osnovi stavka (2) ovoga članka, dodaju se i prihodi koje je svatko od njih ostvario za svoj rad, kao i druge naknade, ako su kao poslovni rashodi smanjile zajednički ostvaren dohodak. Od dijela dohotka ili gubitka svake osobe utvrđenog prema stavku (2) ovoga članka, odbijaju se rashodi koji su nastali pojedinoj osobi, a koji kao poslovni rashodi nisu utjecali na smanjenje dohotka od zajedničke djelatnosti.
(4) Osobe koje ostvaruju zajednički dohodak obvezne su imenovati nositelja zajedničke djelatnosti koji je odgovoran za vodenje poslovnih knjiga, plaćanje poreznih i drugih obveza, podnošenje prijava i izvršavanje drugih propisanih obveza koje proizlaze iz zajedničke djelatnosti i zajedničke imovine i imovinskih prava. Nerezident kao supoduzetnik ne može biti imenovan za nositelja zajedničke djelatnosti. Ukoliko nositelj zajedničke djelatnosti nije imenovan, imenovat će ga mjerodavna organizacijska jedinica Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Porezna uprava).
(5) Nositelj zajedničke djelatnosti iz stavka (4) ovoga članka obvezan je, po isteku poreznog razdoblja, u zakonom propisanome roku, podnijeti prijavu o utvrđenom dohotku od zajedničke djelatnosti mjerodavnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave prema svome prebivalištu, odnosno mjestu registriranja djelatnosti.

6. Zajednički dohodak od imovine i imovinskih prava

Članak 18.

Zajednički dohodak od imovine i imovinskih prava utvrđuje se prema odredbama čl. 20. i 21. ovoga zakona.

7. Poslovne knjige i evidencije

Članak 19.

- (1) Obveznik poreza koji obavlja samostalnu djelatnost iz članka 12. stavak (2) toč. 1), 2) i 3) ovoga zakona dužan je utvrditi dohodak na osnovi podataka iz propisanih poslovnih knjiga i evidencija.
(2) Poslovne knjige i evidencije iz stavka (1) ovoga članka su: knjiga prihoda i rashoda, knjiga prometa, popisna lista dugotrajne imovine i evidencije o potraživanjima i obvezama.
(3) Porezni obveznik je dužan u knjizi prihoda i rashoda ili drugim evidencijama osigurati podatke o ostvarenom dnevnom prometu.
(4) Za svaku prodaju odnosno obavljenu uslugu porezni obveznik je dužan izdati račun.
(5) Poslovne knjige i evidencije vode se prema načelu blagajne. Načelo blagajne znači da se za poreznog obveznika prihod smatra stvarno primljenim prihodom u času kada je poreznom obvezniku stavljen na raspolaganje i/ili kada je primljen u njegovu korist, a rashodi se smatraju rashodom kada su plaćeni.

C. Dohodak od imovine i imovinskih prava

1. Dohodak od imovine

Članak 20.

- (1) Dohodak od imovine uključuje prihod ostvaren:
iznajmljivanjem nepokretne imovine (zgrade, zemljišta i dr.),
2) otuđenjem nekretnina,
3) iznajmljivanjem opreme, transportnih vozila i druge pokretne imovine, ukoliko iznajmljene stvari ne služe za obavljanje samostalne djelatnosti.
(2) Otuđenjem nekretnina, u smislu stavka (1) točka 2) ovoga članka, smatra se prodaja, zamjena i drugi prijenos nepokretnе imovine uz naknadu.
3) Iznimno, u smislu ovoga zakona, otuđenjem nekretnina smatra se i prijenos nepokretne imovine bez naknade (dar i sl.), ukoliko se na takav prijenos ne plaća porez na osnovi drugih federalnih ili kantonalnih propisa.
4) Poreznu osnovicu kod otuđenja nekretnina čini razlika između prihoda utvrđenog prema tržišnoj vrijednosti nekretnine koja se otuđuje i nabavne vrijednosti uvećane za rast proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda.
(5) Prihodi ostvareni davanjem u zakup i prodajom zemljišta koje se može koristiti u poljoprivredne svrhe ili za obavljanje poslova iz oblasti šumarstva, a koje se do sada nije koristilo u ove svrhe, smatraju se dohotkom od imovine.
(6) Rashodi nastali prilikom otuđenja nekretnina mogu se priznati u stvarnome iznosu.
(7) Rashodi u svezi prihoda od iznajmljivanja:
1) Porezni obveznik ima mogućnost odbijanja stavnih troškova po načelu blagajne ili priznavanja troškova u postotku od ostvarenog prihoda.
2) U slučaju kada se porezni obveznik odluči za postotno odbijanje troškova, ta metoda mora se primjenjivati tijekom tekućeg poreznog razdoblja i tijekom pet uzastopnih poreznih razdoblja, i to na sve dohotke od iznajmljivanja imovine.
(8) Troškovi koji se priznaju u postotku od prihoda ostvarenog po osnovi iznajmljivanja imovine iznose:
30% prihoda ostvarenog od iznajmljivanja nepokretnе imovine (zgrade, zemljišta i dr.) i pokretne imovine,
50% prihoda ostvarenog od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima za koje je plaćena boravišna pristojba.
(9) Nekretninama, u smislu stavka (1) točka 2) ovoga članka, smatraju se zemljišta, kuće, stanovi, i sl. Ne oporezuje se dohodak ostvaren prodajom nekretnina koje su do otuđenja služile za stanovanje poreznog obveznika i/ili uzdržavanih članova njegove uže obitelji, kao ni dohodak ostvaren otuđenjem nekretnina nakon tri godine od dana stjecanja tih nekretnina.

Dohodak od imovinskih prava

Članak 21.

- (1) Prihod od imovinskih prava uključuje prihode ostvarene otuđenjem odnosno prodajom, ustupanjem ili zamjenom ili

drugim prijenosom uz naknadu, autorskih prava, patenata, licencija, franšiza i ostale imovine koja se sastoji samo od prava.

(2) Dohodak od vremenski ograničenog ustupanja prava koji se odnosi na autorska prava i prava industrijskog vlasništva (prava na iskorištanje prirodnih bogatstava, pravo na tehnološki postupak, poslovne adresare i drugo) oporezuje se kao dohodak od imovinskih prava samo onda kada se ne radi o dohotku koji se oporezuje kao dohodak od samostalne djelatnosti.

(3) Osnovicu oporezivanja dohotka od imovinskih prava čini razlika između prihoda utvrđenih prema tržišnoj vrijednosti imovinskog prava koje se prodaje, ustupa ili zamjenjuje uz naknadu i nabavne vrijednosti uvećane za rast proizvođačke cijene industrijskih proizvoda.

(4) Rashodi koji se mogu odbiti od prihoda ostvarenog prodajom imovinskih prava priznaju se u stvarnome iznosu na osnovi načela blagajne.

(5) Rashodi koji se mogu odbiti od prihoda ostvarenih od vremenski ograničenog ustupanja imovinskih prava iznose 20% prihoda ostvarenog po toj osnovi.

D. Dohodak od ulaganja kapitala

Članak 22.

(1) Prihodi od ulaganja kapitala koji podliježu oporezivanju su:

- 1) prihodi ostvareni po osnovi kamata od zajmova,
- 2) prihodi ostvareni od isplaćenog kapitala od dragovoljnog dopunskog osiguranja (životnog, mirovinskog) ušteđenog od premija koje su bile predmetom odbitka.

2) Kod utvrđivanja dohotka od ulaganja kapitala rashodi se ne mogu odbiti.

E. Dohodak od nagradnih igara i igara na sreću

Članak 23.

(1) Dohodak od nagradnih igara i igara na sreću čini vrijednost svake pojedinačne nagrade ili dobitka ostvarenog sudjelovanjem u nagradnim igrama i igrama na sreću koji je dobitniku isplaćen u novcu, proizvodima, uslugama i/ili u pravima, osim nagrada i dobitaka iz članka 5. stavak (1) točke 10) i članka 6. stavak (1) točke 10) ovoga zakona i dobitaka čija vrijednost ne prelazi iznos od 100,00 KM.

(2) Osnovicu za obračun poreza na dobitke iz stavka (1) ovog članka čini svaki pojedinačno ostvaren dobitak čija je vrijednost veća od 100,00 KM, odnosno dobitak ostvaren sudjelovanjem u nagradnim igrama sukladno članku 5. stavak (1) točka 10) ovoga zakona, čija je pojedinačna vrijednost veća od 1.000,00 KM.

(3) Ako se dobitci sastoje od stvari, usluga i/ili prava, osnovicu poreza čini tržišna vrijednost stvari, usluga i/ili prava u trenutku ostvarenja dobitka.

(4) Kod utvrđivanja dohotka iz stavka (1) ovoga članka, rashodi se ne odbijaju.

III. USKLAĐIVANJE DOHOTKA

1. Osobni odbitak

Članak 24.

(1) Rezidentnim se poreznim obveznicima ukupan iznos ostvarenog dohotka prema članku 4. ovoga zakona umanjuje za osnovni osobni odbitak u visini od 3.600,00 KM za porezno razdoblje za koje postoji obveza plaćanja poreza. Ako je porezno razdoblje kraće od kalendarske godine, osnovni osobni odbitak se, prema članku 8. stavak (3) ovoga zakona, razmjerno umanjuje i računa se u korist poreznog obveznika na puni mjesec.

(2) Rezidentni porezni obveznici mogu odbiti i osobni odbitak:

0,5 osnovnog osobnog odbitka iz stavka (1) ovoga članka za uzdržavanog bračnog druga,

0,5 osnovnog osobnog odbitka iz stavka (1) ovoga članka za uzdržavano prvo dijete,

0,7 osnovnog osobnog odbitka iz stavka (1) ovoga članka za uzdržavano drugo dijete,

0,9 osnovnog osobnog odbitka iz stavka (1) ovoga članka za uzdržavano treće i svako sljedeće dijete,

- 6) 0,3 osnovnog osobnog odbitka iz stavka (1) ovoga članka za svakog drugog uzdržavanog člana uže obitelji, 6) 0,3 osnovnog osobnog odbitka iz stavka (1) ovoga članka za utvrđenu osobnu invalidnost, kao i za utvrđenu invalidnost svakog člana uže obitelji koje porezni obveznik uzdržava.
- (3) Uzdržavanim članovima uže obitelji i uzdržavanom djecom iz stavka (2) ovoga članka smatraju se fizičke osobe čiji dohodak i drugi prihodi, koji se u smislu ovoga zakona ne smatraju dohotkom, u godini za koju se utvrđuje porez na dohodak, ne prelaze iznos osnovnog osobnog odbitka iz stavka (1) ovoga članka.
- (4) Osobni odbitak poreznog obveznika utvrđuje se kao zbroj osnovnog osobnog odbitka iz stavka (1) i osobnog odbitka iz stavka (2) ovoga članka. Ako više osoba uzdržava istog člana ili članove uže obitelji i djecu, osobni odbitak za te osobe ravnomjerno se raspoređuje na sve osobe koje te članove uzdržavaju, osim ako se ne dogovore drukčije.
- (5) Djecom u smislu stavka (2) toč. 2), 3) i 4) ovoga članka smatraju se djeca koju roditelji, staratelji, usvojitelji, pocrim i pomajke uzdržavaju. Drugim uzdržavanim članovima uže obitelji u smislu stavka (2) točka 5) ovoga članka smatraju se roditelji poreznog obveznika i roditelji njegovog bračnog druga te pretci i potomci u pravoj crti, ukoliko žive u zajedničkom kućanstvu s poreznim obveznikom, a i bivši bračni drug i djeca za koje porezni obveznik plaća alimentaciju.
- (6) Rezidentni porezni obveznik može koristiti osobne odbitke iz st. (1) i (2) ovoga članka za razdoblje za koje postoji obveza plaćanja poreza i u kojem se osoba uzdržava. Razdoblje se zaokružuje u korist poreznog obveznika na pune mjesecce, a neiskorišteni odbitci se ne mogu prenosi u sljedeće poreznom razdoblje.
- (7) Rezidentni porezni obveznik godišnjim obračunom poreza na dohodak može osobni odbitak uvećati za uplaćene premije za životno osiguranje koje ima karakter štednje, i/ili za uplaćeno dragovoljno zdravstveno te dragovoljno mirovinsko osiguranje, i to do visine 0,7 osnovnog osobnog odbitka na koji je, sukladno stavku (1) ovoga članka, ostvario pravo u tom poreznom razdoblju.
- (8) Rezidentnim poreznim obveznicima se osobni odbitak može uvećati u poreznom razdoblju i za iznos troškova koji padaju na teret poreznog obveznika, a odnose se na zdravstvene usluge, nabavu lijekova registriranih u Federaciji prema receptu izdanom od mjerodavne zdravstvene ustanove i nabavu ortopedskih pomagala i protetskih nadomjestaka u Federaciji što uključuje i članove uže obitelji koje porezni obveznik uzdržava, pod uvjetom da ti troškovi nisu podmireni iz osnovnog ili dopunskog zdravstvenog osiguranja, te ako nisu financirani iz dobivenih donacija ili od poslodavca. Troškovi se priznaju na osnovi pravovaljane dokumentacije koju je izdala mjerodavna zdravstvena ustanova (bolnice, klinike, zavodi, i dr.). Ovo se ne odnosi na troškove za kirurške zahvate ili druge tretmane u svrhu poboljšanja estetskog izgleda.
- (9) Rezidentnim poreznim obveznicima se osobni odbitak može uvećati u poreznom razdoblju i za iznos kamate plaćene na stambeni kredit koji je porezni obveznik uzeo radi kupnje ili izgradnje odgovarajućeg stana kojim rješava svoj stambeni problem. Osobni odbitak po ovoj osnovi može se uvećati za iznos kamate plaćene u poreznom razdoblju za koje se utvrđuje porez na dohodak.
- (10) Osobni odbitak iz st. (7), (8) i/ili (9) ovoga članka priznaje se nakon osobnog odbitka iz st. (1) i (2) ovoga članka, u konačnom obračunu poreza na dohodak, na osnovi podnesene godišnje porezne prijave i vjerodostojne dokumentacije utvrđene podzakonskim aktom.

Porezni kredit

Članak 25.

- (1) Ako fizička osoba iz Federacije stekne dohodak u stranoj državi ili u Republici Srpskoj, ili u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: drugi teritorij Bosne i Hercegovine), ostvaren prihod se oporezuje i u Federaciji i u stranoj državi ili na drugom teritoriju Bosne i Hercegovine. U tom slučaju porez na dohodak koji je plaćen u stranoj državi ili na drugom teritoriju Bosne i Hercegovine odbija se od poreza na dohodak u Federaciji.
- (2) Umanjenje poreza na dohodak u Federaciji za plaćene poreze u inozemstvu ili na drugom teritoriju Bosne i Hercegovine u poreznom razdoblju ne može prijeći visinu poreza na dohodak izračunatog primjenom stopa poreza na dohodak Federacije za porezni obveznika za to porezno razdoblje.
- (3) Obvezniku poreza na dohodak u Federaciji može se umanjiti porez na dohodak za iznos poreza koji je platio u stranoj državi ili na drugom teritoriju Bosne i Hercegovine isključivo na osnovi pravovaljane dokumentacije ovjerene od mjerodavnih tijela strane države ili drugog teritorija Bosne i Hercegovine.

3. Porezni gubitak

Članak 26.

- (1) Porezni gubitak koji se kod utvrđivanja ukupnog dohotka ne može nadoknaditi odnosno odbiti u poreznom razdoblju u kojem je nastao prenosi se i nadoknađuje umanjenjem porezne osnovice u sljedećim poreznim razdobljima, s tim da se pravo na prijenos odnosno nadoknadu tog gubitka gubi istekom pete godine od godine u kojoj je gubitak nastao.

- (2) U slučaju nerezidenta koji obavlja samostalnu djelatnost putem stalnog mjesto poslovanja na teritoriju Federacije stavak (1) ovoga članka primjenjuje se tako što se uzimaju u obzir samo oporezivi prihodi i rashodi koji su predmetom odbitka, a koji se pripisuju tom stalnom mjestu poslovanja.
- (3) U slučaju da fizička osoba iz Federacije u svome stalnom mjestu poslovanja u inozemstvu ostvari gubitak, taj se gubitak ne može odbiti prilikom utvrđivanja njegova oporezivog dohotka u Federaciji.

IV. POSTUPAK UTVRĐIVANJA I NAPLATE POREZA

1. Utvrđivanje akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti

Članak 27.

- (1) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti obračunava se i obustavlja pri svakoj isplati plaće i/ili oporezive naknade, prema propisima koji se primjenjuju na dan isplate, a uplaćuje se istog dana ili prvog dana po izvršenoj isplati plaće i/ili oporezive naknade.
- (2) Obračun, obustavu i uplatu akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti vrši poslodavac ili sam obveznik poreza. Obveznik poreza na dohodak je uposlenik.
- (3) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti, koji se ostvaruje kod poslodavca kojem je uposlenik dostavio svoju poreznu karticu, obračunava se mjesечно od porezne osnovice koju čine svi oporezivi prihodi od nesamostalne djelatnosti koje je uposlenik ostvario kod tog poslodavca u tom mjesecu, umanjeni za plaćene rashode iz članka 11. ovoga zakona, i za iznos mjesecnih osobnih odbitaka iz članka 24. st. (1) i (2) ovoga zakona, primjenom stope iz članka 9. ovoga zakona.
- (4) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti, koji se ostvaruje kod poslodavca kojem uposlenik nije dostavio svoju poreznu karticu, obračunava se mjesечно od porezne osnovice koju čine svi oporezivi prihodi od nesamostalne djelatnosti koje je uposlenik ostvario kod tog poslodavca u tom mjesecu, umanjeni za plaćene rashode iz članka 11. ovoga zakona, primjenom stope od 10%.
- (5) Porez na dohodak po osnovi nesamostalne djelatnosti koji se obračunava na ostvarenim dohodak za rad koji u jednom mjesecu nije trajao dulje od 10 dana, odnosno 80 sati, a za koji isplaćeni dohodak ne iznosi više od 250,00 KM, obračunava se po stopi od 10%, bez umanjenja za osobne odbitke iz članka 24. ovoga zakona.
- (6) Obustavljeni, odnosno odbijeni i uplaćeni porez iz stavka (5) ovoga članka smatra se konačno utvrđenim porezom za porezno razdoblje, te porezni obveznik za taj dohodak nije dužan podnijeti godišnju poreznu prijavu. Porezni obveznik, ukoliko želi ostvariti pravo na osobni odbitak, može taj dohodak i uplaćene iznose akontacije poreza unijeti u godišnju poreznu prijavu.
- (7) Strane organizacije koje ne uživaju diplomatski imunitet u Federaciji i uposlenici tih organizacija koji imaju sjedište, odnosno prebivalište u Federaciji dužni su pri isplati dohotka od nesamostalne djelatnosti uposlenim građanima ili stranim državljanima obračunati porez po odbitku sukladno st. (1) do (6) ovoga članka i uplatiti ga u zakonom propisanome roku.
- (8) Porezni obveznik koji je uposlen u diplomatskom ili konzularnom predstavništu druge države, u međunarodnoj organizaciji ili u predstavništvu ili organizaciji koja na teritoriju Federacije ima diplomatski imunitet, kada je obveznik poreza i prema ovomu zakonu, dužan je sam obračunati akontaciju poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti prema odredbama st. (1) do (5) ovoga članka i uplatiti je na propisani račun u zakonom propisanom roku.
- (9) Porezni obveznik koji dohodak od nesamostalne djelatnosti ostvaruje izravno iz inozemstva dužan je na taj dohodak sam obračunati akontaciju poreza od nesamostalne djelatnosti na način iz st. (1) do (6) ovoga članka i uplatiti je u roku od pet dana od dana kada je primio dohodak.

2. Porezna kartica

Članak 28.

- (1) Iznose mjesecnih akontacija poreza na dohodak od obavljanja nesamostalne djelatnosti za uposlenika obračunava, obustavlja i uplaćuje poslodavac odnosno isplatitelj plaće i drugih oporezivih naknada za rad. Pravo na umanjenje osnovice za obračun mjesecne akontacije poreza na dohodak, sukladno članku 24. st. (1) do (6) ovoga zakona, uposlenik stječe na osnovi svoje porezne kartice, koju je poslodavcu odnosno isplatitelju naknade za rad dostavio pri zasnivanju radnog odnosa. Na osobni zahtjev uposlenika, poreznu karticu s utvrđenim čimbenikom njegovog osobnog odbitka besplatno izdaje Porezna uprava. Poslodavac je poreznu karticu dužan čuvati sve dok se ta osoba nalazi kod njega u radnome odnosu.
- (2) Poslodavac je dužan voditi evidencije o isplaćenim plaćama i drugim oporezivim naknadama po osnovi radnoga odnosa za svakog uposlenika posebice, sa podatcima o obračunatim i uplaćenim doprinosima iz plaće i porezu na plaću. Ove podatke poslodavac je dužan, do 15. u mjesecu za protekli mjesec, dostavljati mjerodavnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave.
- (3) Podatke o isplaćenim plaćama i obustavljenim i uplaćenim iznosima poreza i doprinosa iz plaće, bilo da su utvrđeni

na osnovi porezne kartice ili bez porezne kartice, poslodavac je dužan dostaviti mjerodavnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave do kraja siječnja tekuće godine za proteklu godinu.

(4) Poslodavac je dužan po isteku kalendarske godine svom uposleniku izdati potvrdu o ukupno isplaćenim plaćama i drugim osobnim primanjima kao i podatcima o izvršenim poreznim odbicima u prethodnoj kalendarskoj godini.

3. Utvrđivanje akontacije poreza na dohodak od samostalne djelatnosti

Članak 29.

(1) Akontacija poreza na dohodak od samostalne djelatnosti iz članka 12. stavak (2) toč. 1), 2) i 3) ovoga zakona utvrđuje se u visini godišnjeg iznosa a na osnovi dohotka od djelatnosti koji je utvrđen za zadnje porezno razdoblje, a plaća se mjesечно u visini 1/12 godišnjeg iznosa akontacije.

(2) Porezni obveznik koji prvi put počinje s obavljanjem registrirane samostalne djelatnosti nije dužan podnijeti prijavu za plaćanje akontacije poreza na dohodak za prvu godinu poslovanja.

(3) Porezni obveznik može izmijeniti visinu mjesecne akontacije iz stavka (1) ovoga članka uz prilaganje pravovaljane dokumentacije kojom dokazuje razloge smanjenja odnosno povećanja prijavljenog iznosa mjesecne akontacije poreza na dohodak.

(4) Akontacija poreza na dohodak plaća se mjesечно i to da petnaestog u mjesecu za prošli mjesec.

(5) Porezna uprava može na osnovi obavljenog uviđaja ili nadzora, kao i podataka iz obrađenih godišnjih poreznih prijava ili drugih podataka o poslovanju obveznika poreza kojima raspolaže, utvrditi novi iznos mjesecne akontacije odnosno postupiti sukladno odredbama Zakona o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/02 i 28/04) (u daljnjem tekstu: Zakon o Poreznoj upravi).

4. Obračun poreza po odbitku na dohodak od samostalne djelatnosti

Članak 30.

(1) Porez na dohodak od samostalne djelatnosti, koji nerezident ostvari povremenim obavljanjem samostalne djelatnosti (umjetnici, sportaši, književnici, i dr.), uključujući i djelatnosti vezane za novinstvo, radio, televiziju, te organizaciju zabavnih priredbi, plaća se po odbitku, od ukupne naknade po stopi od 10%, bez prava na priznavanje osobnog odbitka iz članka 24. ovoga zakona. Na ovaj način obračunati i plaćeni porez smatra se konačnom poreznom obvezom i ostvareni se prihodi ne iskazuju u godišnjoj poreznoj prijavi.

(2) Akontaciju poreza na dohodak po osnovi drugih samostalnih djelatnosti iz članka 12. stavak (4) toč. 2) i 3) ovoga zakona obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatitelji dohotka po stopi od 10% prilikom svake isplate. Kod utvrđivanja akontacije poreza po ovoj osnovi ne uzima se u obzir osobni odbitak iz članka 24. ovoga zakona.

(3) Akontaciju poreza na dohodak po osnovi drugih samostalnih djelatnosti iz članka 12. stavak (4) točka 1) ovoga zakona obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatitelji dohotka na način i u rokovima iz članka 27. ovoga zakona koji su propisani za nesamostalnu djelatnost.

5. Paušalno plaćanje poreza na dohodak od samostalne djelatnosti

Članak 31.

(1) Porezni obveznik koji obavlja samostalnu djelatnost iz članka 12. stavak (1) ovoga zakona, a koji nije obveznik poreza na dodanu vrijednost, porez na dohodak može utvrđivati i plaćati u paušalnom iznosu. Kriteriji prema kojima će se odrediti samostalne djelatnosti za koje se porez na dohodak može plaćati u paušalnom iznosu kao i mjesecne iznose paušala poreza na dohodak utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi ministar.

(2) Porezna uprava može ukinuti poreznom obvezniku paušalno plaćanje poreza na dohodak i sukladno članku 29. ovoga zakona utvrditi i naložiti plaćanje akontacije poreza na dohodak, ukoliko tijekom godine u postupku nadzora ili na osnovi prikupljenih podataka o njegovim ostvarenim prihodima utvrdi da je ostvario dohodak iznad iznosa koji primjenom propisanih stopa poreza na dohodak premašuje utvrđeni paušalni iznos poreza, ili je ostvario prihode koji podliježu obvezi plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

(3) U slučaju iz stavka (2) ovoga članka porezni je obveznik dužan prijeći na utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti na način propisan odredbama članka 19. ovoga zakona.

6. Utvrđivanje akontacije poreza na dohodak od imovine i imovinskih prava

Članak 32.

- (1) Akontacija poreza na dohodak od imovine koji se ostvaruje naplatom najamnine i zakupnine plaća se mjesечно u visini 1/12 godišnjeg iznosa utvrđenog za prethodno porezno razdoblje prema prijavi poreznog obveznika. Kod utvrđivanja akontacije poreza ne uzima se u obzir osobni odbitak poreznog obveznika. Akontaciju poreza na dohodak plaća porezni obveznik po postupku i na način iz članka 29. ovoga zakona.
- (2) Porez na dohodak od imovine koji se, prema članku 20. ovoga zakona, ostvaruje iznajmljivanjem kuća, stanova, soba i postelja putnicima i turistima koji plaćaju boravišnu pristojbu, obračunava se i plaća pri svakoj naplati najamnine. Porez se obračunava po stopi od 10% na poreznu osnovicu koju čini naplaćeni iznos najamnine umanjen za rashode iz članka 20. stavak (8) točka 2) ovoga zakona, bez prava na osobni odbitak. Obustavljeni i uplaćeni porez smatra se konačno plaćenom poreznom obvezom i ovaj dohodak na koji je plaćen porez po odbitku ne unosi se u godišnju poreznu prijavu.
- (3) Porez na dohodak od ustupanja imovinskih prava obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatitelj dohotka kao porez po odbitku istovremeno sa isplatom dohotka i to primjenom stope od 10% na iznos isplaćene naknade umanjen za rashode iz članka 21. stavak (5) ovoga zakona, bez prava na osobni odbitak iz članka 24. ovoga zakona. Plaćeni porez smatra se konačnom poreznom obvezom i ovaj dohodak porezni obveznik ne unosi u godišnju poreznu prijavu.
- (4) Porez na dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava plaćaju porezni obveznici na svaki takav pojedinačno ostvareni dohodak i to u roku iz članka 27. stavak (1) ovoga zakona. Akontacija se utvrđuje od porezne osnovice sukladno čl. 20. i 21. ovoga zakona, primjenom stope od 10%. Plaćeni porez smatra se konačnom poreznom obvezom i ovaj dohodak porezni obveznik ne unosi u godišnju poreznu prijavu.

7. Obračun poreza na dohodak od ulaganja kapitala

Članak 33.

Porez na dohodak od kamata iz članka 22. stavak (1) točka 1) ovoga zakona plaća se po odbitku primjenom stope od 10%, bez prava na umanjenje osnovice za osobne odbitke iz članka 24. ovoga zakona.
Porez na dohodak po osnovi prihoda iz članka 22. stavak (1) točka 2) ovoga zakona plaća se po odbitku primjenom stope od 10%, bez prava na umanjenje osnovice za osobne odbitke iz članka 24. ovoga zakona.
Obračunati i obustavljeni porez na dohodak prema st. (1) i (2) ovoga članka smatra se konačnom poreznom obvezom i porezni obveznik ovaj dohodak ne unosi u godišnju poreznu prijavu.

8. Obračun poreza na dohodak od nagradnih igara i igara na sreću

Članak 34.

- (1) Porez na dohodak od nagradnih igara i igara na sreću iz članka 23. stavak (1) ovoga zakona plaća se po odbitku primjenom stope od 10%, bez prava na umanjenje osnovice za osobne odbitke iz članka 24. ovoga zakona.
- (2) Porez na dohodak prema stavku (1) ovoga članka, koji je utvrđen, obustavljen i uplaćen, smatra se konačnom poreznom obvezom i porezni obveznik ovaj dohodak ne unosi u godišnju poreznu prijavu.
- (3) Obračun i obustava poreza na dobitke od nagradnih igara i igara na sreću vrši organizator nagradnih igara odnosno prikeđivač igara na sreću pri svakoj isplati dobitka fizičkoj osobi koja je ostvarila dobitak, a obustavljeni porez dužni su uplatiti do 15. odnosno posljednjeg dana u mjesecu u kojem je porez obustavljen.

9. Utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak

Članak 35.

- (1) Porez na dohodak, za koji je propisana obveza podnošenja godišnje porezne prijave, porezni obveznik obračunava po isteku poreznog razdoblja.
- (2) Porez na dohodak obračunava se prema stopi iz članka 9. ovoga zakona na poreznu osnovicu utvrđenu sukladno

članku 7. ovoga zakona.

(3) Osoba koja ostvaruje dohodak isključivo obavljanjem samostalne djelatnosti, a zapošjava osobe s posebnim potrebama i/ili invalidne osobe s utvrđenim invaliditetom preko 50%, poreznu obvezu može umanjiti za 10% za svaku takvu uposlenu osobu, a najviše do iznosa koji čini 50% utvrđene porezne obveze, pod uvjetom da su te osobe u tom poreznom razdoblju kod njega bile u radnome odnosu u kontinuitetu najmanje 10 mjeseci.

Rezidentu koji dohodak ostvari u inozemstvu, odnosno na drugom teritoriju

Bosne i Hercegovine, porez na dohodak bit će utvrđen na osnovi odredbi ovoga zakona uz priznavanje plaćenog poreza po odbitku i akontacije poreza na dohodak plaćenih u inozemstvu, odnosno na drugom teritoriju Bosne i Hercegovine.

(5) Kod utvrđivanja poreza na dohodak u jednom poreznom razdoblju, a radi izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, prednost pred odredbama ovoga zakona imaju odredbe ratificiranih međunarodnih ugovora ili sporazuma (konvencija) o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

(6) Porezni obveznik je dužan, u roku propisanom za podnošenje porezne prijave, u cijelosti izmiriti obveze po osnovi poreza na dohodak za prethodno porezno razdoblje prema odredbama Zakona o Poreznoj upravi.

(7) Ukoliko je porezni obveznik tijekom jednog poreznog razdoblja uplatio na ime akontacije poreza na dohodak iznos koji je veći od iznosa godišnjeg poreza iskazanog u poreznoj prijavi, više uplaćeni iznos Porezna uprava će usmjeriti za plaćanje dospjelih poreza po drugim osnovama. Ukoliko iznos preplate prelazi iznos dugovanja po osnovi dospjelih plaćanja poreznih obveza, obveznik se može izjasniti želi li preplaćenim iznosom izmiriti buduće obveze ili želi izvršiti povrat preplaćenog iznosa. Povrat preplaćenog iznosa izvršiti će se u roku od 20 radnih dana od dana zaprimanja zahtjeva.

10. Porezna prijava

Članak 36.

(1) Porezni obveznik je dužan nakon isteka poreznog razdoblja, odnosno do kraja veljače tekuće godine za proteklu godinu, podnijeti godišnju poreznu prijavu propisanog oblika i sadržaja mjerodavnoj jedinici Porezne uprave prema mjestu plaćanja poreza na dohodak utvrđenom u članku 37. ovoga zakona.

(2) Oblik i sadržaj porezne prijave iz stavka (1) ovoga članka propisuje ministar.

(3) Godišnju poreznu prijavu porezni je obveznik dužan podnijeti Poreznoj upravi ako je u poreznom razdoblju ostvario oporezive dohotke iz više izvora utvrđenih u članku 4. ovoga zakona, odnosno koji je ostvario dohodak po osnovi nesamostalne djelatnosti istovremeno iz dva ili više izvora, te onaj koji je ostvario dohodak izravno iz inozemstva (bez posredovanja rezidentnog poslodavca), kao i onaj koji je ostvario dohodak za koji je prema ovom zakonu propisana obveza podnošenja godišnje porezne prijave ili kada Porezna uprava zatraži od poreznog obveznika da naknadno plati porez po osnovi nesamostalne djelatnosti.

(4) Uposlenik koji je u poreznom razdoblju ostvario dohodak od nesamostalne djelatnosti samo kod jednog poslodavca i koji u istom poreznom razdoblju nije ostvario dohotke iz drugih izvora, nije dužan podnijeti godišnju poreznu prijavu, ako je poslodavac na sve plaće i oporezive naknade koje mu je isplatio u tom poreznom razdoblju obračunao, obustavio i uplatio porez po odbitku odnosno postupio sukladno čl. 27. i 28. stavak (3) ovoga zakona.

(5) Godišnju poreznu prijavu nisu dužni podnijeti porezni obveznici koji su u poreznom razdoblju ostvarili samo one dohotke za koje je obračunat, obustavljen i uplaćen porez po odbitku, a za koji je ovim zakonom utvrđeno da se taj porez smatra konačnom poreznom obvezom (članak 27. stavak (6), članak 32. st. (2) i (4) i članak 33. stavak (3) i članak 34. stavak (2) ovoga zakona).

(6) Ako porezni obveznik u poreznoj prijavi iskaže netočne ili nepotpune podatke, porez na dohodak utvrđuje mjerodavna jedinica Porezne uprave.

(7) Porezna uprava, sukladno Zakonu o Poreznoj upravi, ima ovlast procijeniti dohodak poreznoga obveznika i utvrditi njegovu poreznu obvezu, odnosno podnijeti poreznu prijavu uime poreznoga obveznika u slučaju kada porezni obveznik sam to nije učinio u zakonom propisanom roku.

11. Mjesto plaćanja poreza

Članak 37.

(1) Porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti, koji ostvare rezidenti, a koji je utvrđen sukladno članku 27. ovoga zakona, plaća se prema mjestu prebivališta poreznoga obveznika.

(2) Porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti koji ostvare nerezidenti Federacije i strani državlјani, a koji je utvrđen sukladno članku 27. ovoga zakona, plaća se prema mjestu gdje se nalazi sjedište poslodavca odnosno isplatitelja naknade za rad.

(3) Porez na dohodak od samostalne djelatnosti, koji je utvrđen sukladno čl. 29., 30. i 31. ovoga zakona, plaća se prema mjestu registriranja djelatnosti.

(4) Porez na dohodak od imovine i imovinskih prava plaća se sukladno članku 32. ovoga zakona, prema mjestu gdje se nepokretna imovina nalazi, a za pokretnu imovinu mjesto plaćanja je prema mjestu registriranja samostalne

djelatnosti, odnosno prebivališta poreznog obveznika.

(5) Porez na dohodak od ulaganja kapitala plaća se prema mjestu gdje je takav prihod ostvaren.

(6) Porez na dohodak od nagradnih igara i igara na sreću plaća se prema prebivalištu fizičke osobe kojoj je isplaćen dobitak ostvaren sudjelovanjem u nagradnoj igri i/ili igri na sreću, a kada se radi o fizičkoj osobi koja nema prebivalište na teritoriju Federacije, obračunati i obustavljeni porez na ostvareni dobitak plaća se prema sjedištu isplatitelja.

(7) Porez na dohodak koji potječe od prihoda ostvarenih iz više različitih izvora plaća se prema mjestu prebivališta poreznoga obveznika.

V. DOSTAVLJANJE IZVJEŠĆA I DRUGE OBVEZE

Članak 38.

Porezni obveznici koji počinju obavljati samostalnu djelatnost iz članka 12. ovoga zakona, kao i oni koji počinju ostvarivati dohodak izravno iz inozemstva, te oni koji počinju davati u zakup i iznajmljivati pokretnu i nepokretnu imovinu (osim onih koji iznajmljuju kuće, stanove, sobe i postelje putnicima i turistima koji plaćaju boravišnu pristojbu), dužni su mjerodavnoj jedinici Porezne uprave prijaviti početak obavljanja djelatnosti davanja u zakup i iznajmljivanja kao i ostvarivanja dohotka u roku od osam dana od dana početka obavljanja djelatnosti, odnosno od dana ostvarivanja dohotka.

Članak 39.

Mjerodavna tijela i uprave koji su ovlašteni za izdavanje odobrenja za obavljanje samostalne djelatnosti i slobodnih zanimanja kao i rješenja o privremenoj obustavi, zabrani ili prestanku obavljanja djelatnosti i slobodnih zanimanja dužni su o tome obavijestiti Poreznu upravu dostavom jednog primjera odobrenja odnosno rješenja.

Članak 40.

(1) Fizičke i pravne osobe dužne su Poreznoj upravi na njezin zahtjev dostaviti podatke o isporučenoj robi, o uslugama koje su obavili obveznici poreza na dohodak, kao i podatke o isplaćenim plaćama i drugim prihodima po osnovi nesamostalne djelatnosti, radi utvrđivanja ili kontrole prijavljenog dohotka za određeno porezno razdoblje.

(2) Banke i druge finansijske organizacije koje su ovlaštene za obavljanje platnog prometa dužne su Poreznoj upravi na njezin zahtjev dostaviti podatke o prometu putem računa obveznika poreza na dohodak.

(3) Fizičke i pravne osobe i organizacije iz st. (1) i (2) ovoga članka dužne su Poreznoj upravi omogućiti uvid u poslovne knjige i evidencije radi utvrđivanja i prikupljanja podataka potrebnih za utvrđivanje poreza na dohodak.

Članak 41.

Isplate prihoda koji se smatraju dohotkom vršit će se na račun obveznika poreza otvoren kod ovlaštene organizacije za platni promet, a iznimno i u gotovom novcu što će se urediti podzakonskim aktom, kojeg će donijeti ministar.

Članak 42.

(1) Podaci za utvrđivanje dohotka i podaci o izvršenim uplatama javnih prihoda uzimaju se iz poslovnih knjiga i evidencija koje su dužni voditi obveznici poreza na dohodak.

(2) Sve poslovne promjene unose se svakodnevno u poslovne knjige, a knjigovodstveno stanje u svakom času mora odgovarati stvarnom stanju.

(3) Obveznici poreza na dohodak koji su prema odredbama ovoga zakona dužni voditi poslovne knjige, prije uporabe su dužni te poslovne knjige ovjeriti u mjerodavnoj organizacijskoj jedinici Porezne uprave.

(4) Obveznici poreza na dohodak dužni su poslovne knjige i druge propisane evidencije držati u svojim poslovnim prostorijama ili kod ovlaštenog knjigovodstvenog servisa, odnosno u stambenim prostorijama i mjestima gdje obavljaju djelatnost (u vozilima, na tržnim tezgama i sl.) ukoliko nemaju poslovnu prostoriju. Poslovne knjige moraju biti dostupne djelatnicima Porezne uprave koji su ovlašteni za vršenje inspekcijskog nadzora.

Članak 43.

Na zahtjev suda, državnih organa i tijela Porezna uprava je dužna dostaviti podatke o dohotku i osnovici poreza koju je prijavio porezni obveznik u svojoj godišnjoj prijavi, odnosno koju je ona utvrdila, izuzev podataka koji se prema odredbama Zakona o Poreznoj upravi smatraju poreznom tajnom.

VI. PROCEDURALNE ODREDBE

Članak 44.

Po pitanju naplate, zatezne kamate, povrata poreza, žalbenog postupka i zastare primjenjivat će se odredbe Zakona o Poreznoj upravi.

VII. KAZNENE ODREDBE

Članak 45.

Fizičke i pravne osobe i organizacije koje prouzroče povrjetu odredbi ovoga zakona ili propuste da ih ispoštuju, podliježu odgovarajućoj kazni za porezni prekršaj koja je propisana čl. 80. do 94. Zakona o Poreznoj upravi.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 46.

Porezne obveze nastale do dana stupanja na snagu ovoga zakona izvršit će se sukladno propisima koji su bili na snazi u trenutku nastanka porezne obveze.

Članak 47.

Fizičke osobe koje su do stupanja na snagu ovoga zakona, prema kantonalnim propisima, ostvarile pravo na porezna oslobođanja ili olakšice koje se odnose na određeno vremensko razdoblje, kod utvrđivanja i plaćanja poreza na dohodak od samostalnog obavljanja djelatnosti prema odredbama ovoga zakona imaju pravo koristiti oslobođanje i olakšice do isteka vremena utvrđenog za njihovo korištenje.

Članak 48.

Ministar će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti sljedeće podzakonske akte:
Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kojim će se detaljnije propisati način utvrđivanja porezne osnovice, oblik i način izdavanja porezne kartice, oblik, sadržaj i način vođenja poslovnih knjiga i evidencija, način vršenja godišnjeg obračuna poreza na dohodak te sačinjavanja i podnošenja godišnje prijave,
Propis o obračunu ubrzane amortizacije,
Propis o utvrđivanju kriterija za plaćanje poreza na dohodak u godišnjem paušalnom iznosu.

Članak 49.

Radi omogućavanja pravilne primjene članka 10. stavka (1) i članka 27. ovoga zakona, svi poslodavci su dužni do dana

stupanja na snagu odnosno najkasnije s danom početka primjene ovoga zakona mjesecne plaće svojim uposlenicima obračunavati i u poreznim evidencijama i izyješćima iskazivati u bruto-iznosima. Poslodavci koji do početka primjene ovoga zakona ne prijeđu na utvrđivanje plaća svojih uposlenika u bruto-iznosu dužni su obračun doprinosa i poreza na plaću vrišti na osnovi bruto-iznosa plaće koji bi se utvrdio preračunavanjem postojeće ugovorene neto-plaće u bruto-plaću po sljedećoj formuli:

$$\begin{aligned} & 100 \\ & \text{neto-plaća uposlenika } \times (\text{-----}) \\ & 95 \\ & \text{Bruto} = \text{-----} \\ & 100 - \text{zbirna stopa doprinosa iz plaće} \\ & \text{-----} \\ & 100 \end{aligned}$$

Članak 50.

Stupanjem na snagu ovoga zakona kantoni su dužni do početka primjene ovoga zakona uskladiti odredbe svojih zakona o porezima koje se odnose na utvrđivanje i plaćanje poreza na dobit fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost, porez na prihode od imovine i imovinskih prava, porez na prihode od autorskih prava, patenata i tehničkih unapređenja, porez na dobitke od igara na sreću, porez na prihode od poljoprivredne djelatnosti i porez na ukupan prihod fizičkih osoba.

Članak 51.

U slučaju kolizije ovoga zakona i drugih zakona iz ove oblasti, osim Zakona o Poreznoj upravi, primjenjuju se odredbe ovoga zakona.

Članak 52.

Danom početka primjene ovoga zakona prestaje važiti Zakon o porezu na plaću ("Službene novine Federacije BiH", br. 26/96, 27/97, 12/98, 29/00, 54/00, 16/01, 7/02, 27/02 i 6/04).

Članak 53.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivat će se od 01. 01. 2009. godine.

Predsjedatelj
Doma Naroda
Parlamenta Federacije BiH
Stjepan Krešić

Predsjedatelj
Zastupničkog Doma
Parlamenta Federacije BiH
Safet Softić